

fundsklasser har af Staten; Forfatterens Definition af kollektive Formaal er iøvrigt ikke hel rigtig; han taler faktisk om mutualistiske Formaal og overser, at de strengt kollektive Formaal slet ikke eksisterer som individuelle Formaal, f. Eks. Hær og Regeringsmagt; heller ikke er hans Lære om Kostprincippet's Anvendelse helt acceptabelt: man skal sondre efter om de faste eller variable Omkostninger er mest betydende.

Hans Kritik af Evne- og Offerlighedsprincipperne, der bl. a. indeholder en Undersøgelse af hvad Udtrykket „samme Offer“ egentlig betyder, er læseværdig; mindst Værdi har Bogens sidste afsnubbede Kapital, hvor han berører de forskellige Skatter i deres Relation til Principperne.

Alt i alt er denne om Viden og Modenhed vidnende Bog inciterende og berører saa mange principielle Problemer, at enhver studerende, der har Finansvidenskab til Speciale, bør kende den.

Dr. L. V. Birck.

THV. AARUM: Økonomiske Sammenslutninger med monopolistisk Tendens. 185 pp. Steenske Forlag, X-ania anno 1921.

Som Indledning til den norske Trustkomites Arbejde har Professor Aarum udgivet en Monografi om Karteller og Truster. Bogen er skrevet saa grejt og klart, at jeg anbefaler de danske Studenter at læse den.

Forf. begynder med en Sondring mellem simple Overenskomster, Karteller, Syndikatskarteller, Truster og Fusioner, og viser de afgørende Forskelle; interessant gør han opmærksom paa, at Kartellet ikke behøver at være et Led i en Udvikling, men at det i sin mest gennemførte Form som ved det tyske Syndikatskartel kan være den endelige og blivende Organisation. Derefter undersøger han Grundene til Sammenslutningerne, økonomiske, tekniske og for-

fundsklasser har af Staten; Forfatterens Definition af kollektive Formaal er iøvrigt ikke hel rigtig; han taler faktisk om mutualistiske Formaal og overser, at de strengt kollektive Formaal slet ikke eksisterer som individuelle Formaal, f. Eks. Hær og Regeringsmagt; heller ikke er hans Lære om Kostprincippet's Anvendelse helt acceptabelt: man skal sondre efter om de faste eller variable Omkostninger er mest betydende.

Hans Kritik af Evne- og Offerlighedsprincipperne, der bl. a. indeholder en Undersøgelse af hvad Udtrykket „samme Offer“ egentlig betyder, er læseværdig; mindst Værdi har Bogens sidste afsnubbede Kapital, hvor han berører de forskellige Skatter i deres Relation til Principperne.

Alt i alt er denne om Viden og Modenhed vidnende Bog inciterende og berører saa mange principielle Problemer, at enhver studerende, der har Finansvidenskab til Speciale, bør kende den.

Dr. L. V. Birck.

THV. AARUM: Økonomiske Sammenslutninger med monopolistisk Tendens. 185 pp. Steenske Forlag, X-ania anno 1921.

Som Indledning til den norske Trustkomites Arbejde har Professor Aarum udgivet en Monografi om Karteller og Truster. Bogen er skrevet saa grejt og klart, at jeg anbefaler de danske Studenter at læse den.

Forf. begynder med en Sondring mellem simple Overenskomster, Karteller, Syndikatskarteller, Truster og Fusioner, og viser de afgørende Forskelle; interessant gør han opmærksom paa, at Kartellet ikke behøver at være et Led i en Udvikling, men at det i sin mest gennemførte Form som ved det tyske Syndikatskartel kan være den endelige og blivende Organisation. Derefter undersøger han Grundene til Sammenslutningerne, økonomiske, tekniske og for-

retningsmæssige; om den vertikale Sammenslutning siger han, at Fordelene ikke blot er de sparede Omsætningsomkostninger, men ogsaa rent teknisk bedre Udnyttelse: er Staalværk og Valseværk samlet, kan Staalet uden først at opvarmes føres til Valseværket, og derved spares en Opvarmning. Kapitlerne om Monopolet og dets Virkning er dadelløse, som man kan tænke sig hos en saa fremragende Teoretiker som Dr. Aarum. Efter at have berørt Sammenslutningernes retslige Stilling i de forskellige Lande — hvor han iøvrigt henviser til Dr. Overgaards Afhandling om „Trust og Kartellovgivning i fremmede Lande“, der ligeledes er udarbejdet paa Trustkomitéens Foranledning — undersøger han hvilken Stilling det offentlige bør tage. Forf. tror ikke paa en Lovgivning, der forbyder Truster, men er mere stemt for Prisregulering og navnlig for skattepolitiske Forholdsregler; han hævder stærkt Betimeligheden af en Skat, som er progressivt proportional med Prisen, saaledes at naar Prisen stiger over Produktionsomkostningerne, Stykskatten tager en voksende Procent af Fortjenssten; han anbefaler ogsaa den i det tyske Petroleumsforslag af 1911 gennemførte Tanke, at lade den tilladte Dividende vokse omvendt med Prisen.

Bogen giver Studenten alt hvad han behøver at vide, naar han ikke er Specialist; dog kunde jeg have ønsket, at Forf. havde ført sin Lovgivningshistorie ned til de sidste Dage; f. Eks. burde sikkert den amerikanske Lov af 1918 været omtalt, hvor Baandene løsnes for Eksportindustrierne, dog at disse ikke maa gøre sig skyldig i unfair Konkurrence overfor amerikanske Firmaer.

Dr. L. V. Birck.

HERBERT IVERSEN: *Amerikanske Tilstande*. 144 S. H. Aschehoug & Co. Kjøbenhavn 1920.

Med et Forord af C. V. Bramsnæs er denne Bog udgivet efter Forf.'s Død. Den indeholder — som Bramsnæs